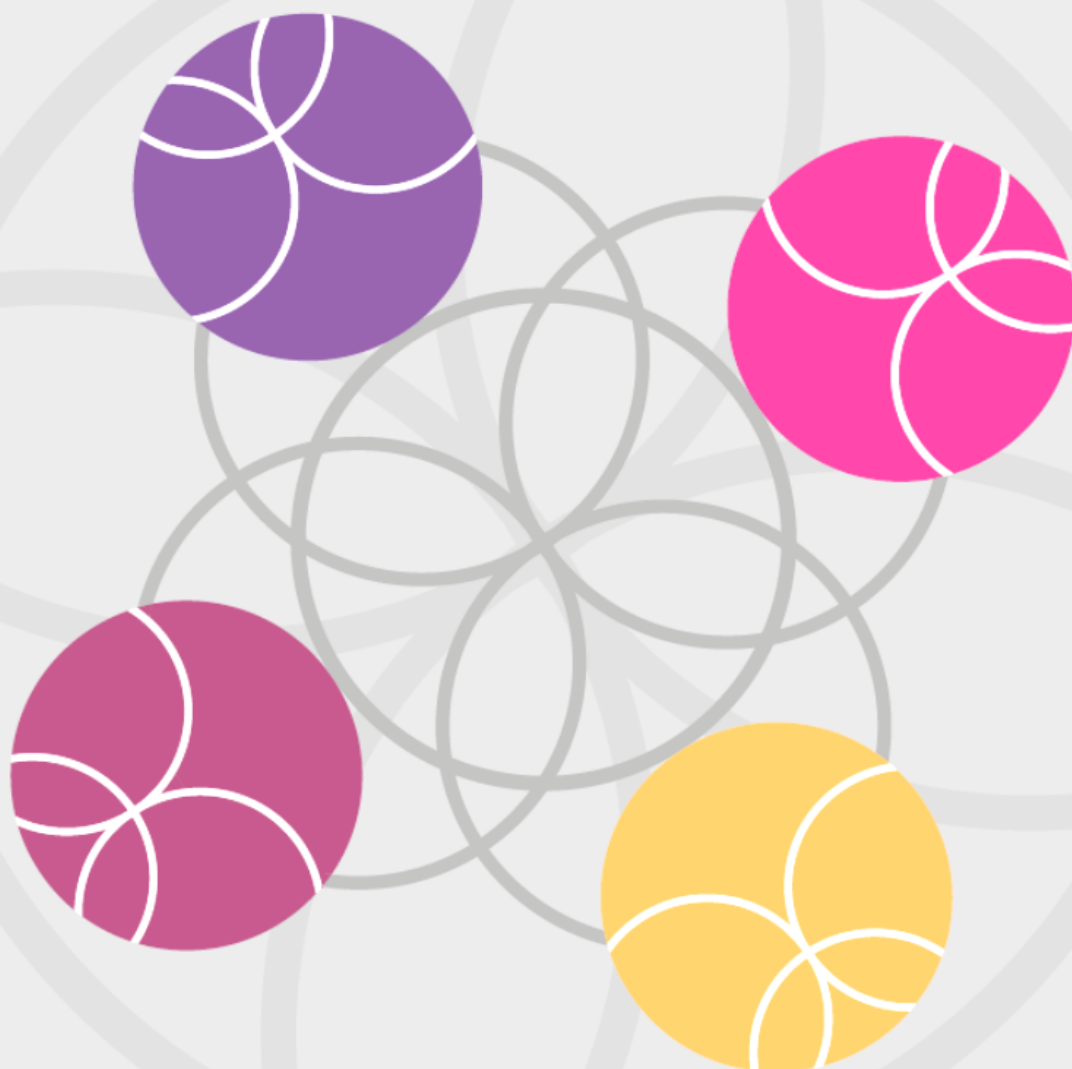

Jaarverslag

2021

DEFINITIEF - 20220411

Inhoud

Inhoud

Inhoud	1
Inleiding.....	2
Verslag van de Raad van Toezicht	3
Organisatiestructuur.....	3
Raad van Toezicht	3
Bestuur.....	4
Good governance.....	4
Inhoudelijk verslag over 2020.....	5
Ten slotte	5
Verslag van de directeur-bestuurder	6
Algemene informatie	6
Gegevens.....	6
Ondersteuningsplan.....	6
Actualiteiten vanuit RefSVO in 2021.....	6
Visie, missie en ambitie.....	7
Organisatie van het samenwerkingsverband	7
Ondersteuningsstructuur	8
Toewijzing ondersteuning.....	9
Beleid met betrekking tot ouders.....	11
Financiële middelen	11
Kwaliteitszorg	12
Ten slotte	12
Financieel verslag.....	13
Analyse van het nettoresultaat	13
Financiële kengetallen.....	14
Treasury verslag.....	14
Toekomstperspectieven en continuïteit	15
Algemeen	15
Toekomstige (externe) ontwikkelingen	15
Meerjarenperspectief.....	16
Risico's en risico-management	18
Ten slotte	19

Inleiding

Met dit document heeft u het jaarverslag van de Vereniging Reformatorisch Passend Onderwijs voor Voortgezet Onderwijs in handen. Hiermee legt het samenwerkingsverband RefSVO verantwoording af over het jaar 2021.

Was 2020 een gedeeltelijk ‘coronajaar’, voor 2021 gold dat het hele jaar te maken had met de gevolgen van en maatregelen rond het corona-virus. Een deel van het jaar was het niet mogelijk fysiek les te geven aan de leerlingen en eind 2021 zaten we nog steeds midden in de onrust van de pandemie. Thuisonderwijs, het missen van contacten, leerlingen niet fysiek kunnen ontmoeten; allemaal zaken die impact hebben op jongeren en docenten. Met het schrijven van dit jaarverslag lijkt het erop dat een groot deel van de maatregelen opgeheven gaan worden. Van harte hopen we, dat het onderwijs z’n voortgang weer mag krijgen en dat we, naast alle zorgen die er zijn, ook lessen mogen en kunnen trekken uit de corona-periode.

Het is niet eenvoudig om de lange termijn gevolgen in te schatten. We zien we, dat de vraag om extra aandacht en ondersteuning voor jongeren is toegenomen. Gezamenlijk met de scholen bekijken we, op welke manier we hierop in kunnen en moeten spelen.

Het jaarverslag bestaat uit vier onderdelen:

1. Het verslag van de Raad van Toezicht;
2. Het verslag van de directeur-bestuurder, gebaseerd op de inhoud en de opzet van het Ondersteuningsplan.
3. Het financiële verslag;
4. Het toekomstperspectief en de continuïteitsparagraaf.

Het jaarverslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder, de heer J. Flier.

Hoogachtend,
Namens de Raad van Toezicht en het bestuur,

J. Flier, directeur-bestuurder RefSVO

Verslag van de Raad van Toezicht

Organisatiestructuur

De Vereniging Reformatorisch Passend Onderwijs voor Voortgezet Onderwijs is opgericht op 1 november 2013. Het Reformatorisch Samenwerkingsverband Passend Onderwijs gaat uit van deze Vereniging en heeft de verkorte naam RefSVO.

Raad van Toezicht

De Vereniging heeft op 31 december 2021 een Raad van Toezicht met de volgende vier leden:

- Dhr. W. Büdgen (voorzitter)
- Dhr. B.W. de Leeuw (vicevoorzitter)
- Dhr. P.W. Nobel
- Dhr. F. van Winkelen

Het rooster van aftreden van de RvT ziet er als volgt uit:

<i>Naam en jaar van aantreden</i>	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dhr. M.F. van Leeuwen (2013)		X				X ¹			
Dhr. B.W. de Leeuw (2013)			X				X ¹		
Dhr. P. W. Nobel (2016)	X			X				X ¹	
Dhr. F. van Winkelen (2016)	X				X				X ¹
Dhr. W. Büdgen (2017)		X				X			

Dhr. M.F. van Leeuwen was lid van de RvT tot 1 juli 2021. Hij wordt opgevolgd door dhr. L.J. van den Heuvel die echter, in verband met zijn lidmaatschap van de RvT van het Driestar College, met ingang van 1 januari 2022 toetreedt tot de RvT RefSVO.

De leden van de Raad van Toezicht hadden in 2021 de volgende nevenfuncties:

Dhr. W. Büdgen:

- Voorzitter Raad van Toezicht Driestar-Educatief. Bezoldigd.
- Bestuurslid Smytegeltfonds. Onbezoldigd.
- Bestuurslid Protestants Centrum Godsdienschtig Vormingsonderwijs. Onbezoldigd.
- Lid Raad van Advies Stichting De Nieuwe Kans. Onbezoldigd.
- Bestuurslid In de Rechte Straat. Onbezoldigd.

Dhr. B.W. de Leeuw:

- Algemeen directeur/bestuurder Coöperatie ZWN. Bezoldigd.
- Voorzitter Landelijk Directiebestuur VBSO-scholen. Onbezoldigd.
- Vertrouwenspersoon Ds. Joannes Beukelmanschool en Ds. Petrus vd Veldenschool. Onbezoldigd.
- Voorzitter Stichting voor Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs (SLRO). Onbezoldigd.
- Voorzitter a.i. Stichting Welzijn Alblasterdam (SWA). Onbezoldigd.
- Lid Expertgroep Goed Bestuur PO-raad. Onbezoldigd.
- Lid 4 mei comité Alblasterdam. Onbezoldigd.

Dhr. P.W. Nobel:

- Lid Raad van Toezicht Stichting Woord & Daad. Onbezoldigd.
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Kringloopwinkels Woord & Daad. Onbezoldigd.
- Penningmeester Stichting een Nier voor Jeroen. Onbezoldigd.
- Bestuurslid Stichting Poverty Share Investment. Onbezoldigd.

Dhr. F. van Winkelen:

- Lid College van Bestuur a.i. Stichting Conexus. Bezoldigd.
- Directeur Zaam Diensten a.i. Stichting ZAAM. Bezoldigd.
- Partner Wijs met Waarde B.V. Bezoldigd.
- Voorzitter bestuur Stichting Reformatorisch Onderwijs Delft (Mauritsschool). Onbezoldigd.

¹ Niet meer herkiesbaar

Dhr. M.F. van Leeuwen:

- Partijvoorzitter a.i. Staatskundig Gereformeerde Partij. Bezoldigd.

De voorzitter ontving een honorarium van € 2.250,- bruto op jaarbasis (incl. btw). De leden ontvingen een honorarium van € 1.500,- bruto op jaarbasis (incl. btw). De leden kunnen gebruikmaken van een reiskostenvergoeding van € 0,28 per km.

Binnen de Raad van Toezicht functioneren twee commissies: de financiële commissie en de remuneratiecommissie. De eerstgenoemde commissie bespreekt, voorafgaand aan vaststelling door de directeur-bestuurder, onder andere de jaarrekening en de begroting en kan de directeur-bestuurder verder van gevraagd en ongevraagd advies voorzien. De remuneratiecommissie voert onder andere de functionerings-, beoordelings- en voortgangsgesprekken met de directeur-bestuurder en heeft ook de adviserende functie zoals hierboven genoemd. In het jaar 2021 hebben beide commissies genoemde activiteiten uitgevoerd. Met de directeur-bestuurder is een functioneringsgesprek gevoerd.

Bestuur

Het bestuur van de vereniging bestaat uit één persoon, de directeur-bestuurder. Deze wordt ondersteund door een parttime beleidsondersteunend medewerker en een parttime secretaresse.

De directeur-bestuurder, dhr. J. Flier, had in het verslagjaar de volgende nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht RMU. Bezoldigd.
- Interim-manager Calvijnsschool Ederveen. Bezoldigd.
- Auditor Reformatorisch Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor Primair Onderwijs (Berséba). Bezoldigd.

De directeur bestuurder heeft geen nevenfunctie met een toezichthoudende rol bij een andere onderwijssector.

De vereniging heeft een ondersteuningsplanraad (OPR) die bestaat uit acht leden: 3 ouders, 1 leerling en 4 personeelsleden. Zij worden gekozen door de MR-leden van de aangesloten scholen. De OPR is betrokken bij de totstandkoming van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en heeft instemmingsrecht. Het samenwerkingsverband heeft geen medezeggenschapsraad, omdat er slechts een beperkt aantal personen in dienst is.

De OPR heeft in 2021 4 keer vergaderd, waarvan 2 keer samen met de Raad van Toezicht.

Good governance

De Raad van Toezicht hanteert de Governance Code van het Voortgezet Onderwijs. Er is een duidelijke scheiding aangebracht tussen bestuurlijke en toezichthoudende taken. Alleen de laatste taken vallen onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht.

De Raad vervult haar werkgeversrol voor de directeur-bestuurder. Naast de advies- en klankbordrol van de Raad is de toezichthoudende rol verder doorontwikkeld. Functionerings-, beoordelings- en voortgangsgesprekken vinden plaats op basis van een vastgestelde gesprekkencyclus. Tevens heeft de Raad van Toezicht vastgelegd op welke wijze zij haar eigen functioneren evalueert.

De directeur-bestuurder legt driemaal per jaar verantwoording af aan de Raad van Toezicht door middel van een bestuursrapportage. Deze is opgezet op basis van het Ondersteuningsplan van RefSVO. Er is vastgelegd wanneer over welke thema's gerapporteerd wordt.

De Raad van Toezicht benoemt de externe accountant en houdt toezicht op rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen. De accountantscontrole verloopt via het administratiekantoor VGS te Ridderkerk. De VGS ziet hierbij toe op naleving van de richtlijnen die gelden voor de jaarverslaggeving.

In het kader van haar functie als Raad van Toezicht legt de raad verantwoording af aan de leden van de vereniging en aan de overheid door middel van het verslag van de Raad van Toezicht. Aan de leden van de vereniging doet zij dat tevens op de Algemene Ledenvergaderingen. De relatie tussen bestuur, raad van toezicht en ledenvergadering wordt geregeld in statuten en reglementen.

Inhoudelijk verslag over 2021

In 2021 vergaderde de Raad van Toezicht 4 keer, waarvan 3 keer in aanwezigheid van de directeur-bestuurder, de secretaresse en de beleidsondersteunend medewerker en 2 keer gezamenlijk met de Ondersteuningsplanraad.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 haar goedkeuring gegeven aan:

- De gewijzigde kostenverdelingssystematiek van de LWOO-middelen;
- De jaarrekening (na advisering en bespreking door de financiële commissie) en het jaarverslag 2020;
- De begroting 2022 en de meerjarenbegroting (na advisering en bespreking door de financiële commissie en de administrateurs van de aangesloten scholen) voor de jaren 2023-2026;
- De inhoud van de bestuursrapportages;

De volgende zaken zijn in 2021 besproken, besloten en/of aan de orde geweest:

- Het functioneren van de directeur-bestuurder en het RefSVO als geheel;
- De verantwoording door de scholen van de middelen vanuit RefSVO;
- Actualiteiten rond Passend Onderwijs;
- De continuering van het onderwijs onder de Corona-omstandigheden.

De Algemene Ledenvergadering is tweemaal bij elkaar geroepen, op 25 mei en 23 november. Tijdens deze vergaderingen zijn leden geïnformeerd over en betrokken bij de hierboven genoemde onderwerpen. Waar nodig zijn besluiten genomen of zaken goedgekeurd, waaronder de keuze verdeling van de LWOO-middelen, alsmede het jaarverslag en de genoemde begrotingen.

Voorafgaand aan de ALV van 23 november heeft een inhoudelijke bespreking, ter voorbereiding op de totstandkoming van het OSP'22-'26, plaatsgevonden met de leden van RefSVO.

De Raad van Toezicht heeft in 2021, in verband met de beperkte bezoekmogelijkheden, geen werkbezoek afgelegd op één van de RefSVO-scholen.

De Raad van Toezicht constateert op basis van onder andere de bestuursrapportages in het jaar 2021 dat de aangesloten scholen zich actief inzetten om leerlingen een passende onderwijsplaats, zo nodig in combinatie met ondersteuning, te bieden. Ook in 2021 is het gelukt om vrijwel alle leerlingen vanuit de achterban een plek te bieden op één van de 12 reformatorische scholen.

Tevens concludeert de Raad van Toezicht dat de middelen die RefSVO vanuit de overheid ontvangt, doelmatig worden ingezet. Deze conclusie trekt de Raad onder andere op basis van de kengetallen thuiszitters, plaatsing van leerlingen op het speciaal onderwijs, plaatsing van leerlingen buiten RefSVO en de financiële verantwoording die de scholen afleggen aan RefSVO.

Ten slotte

De toezichthouder heeft vastgesteld dat ook voldaan is aan de overige wet- en regelgeving rondom Passend Onderwijs. Dit heeft hij gedaan op grond van de informatie van de directeur-bestuurder en zijn eigen kennis op het gebied van (Passend) Onderwijs.

Dhr. W. Büdgen,
Voorzitter Raad van Toezicht

Verslag van de directeur-bestuurder

Algemene informatie

Gegevens

De vereniging staat ingeschreven in het register van de Kamer van Koophandel onder nummer 59192569. Het RSIN-nummer is: 853360571 en het BRIN-nummer is: VO0001.

De statuten en overige relevante informatie over RefSVO zijn te vinden op de website: www.refsvo.nl

Adresgegevens:

Bezoek- en postadres:

Plesmanstraat 72

3905 KZ Veenendaal

info@refsvo.nl

www.refsvo.nl

Ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan geeft de wijze aan waarop RefSVO de organisatie en de financiering van het passend onderwijs vormgeeft, welke ambities zij heeft en naar welke doelen wordt gestreefd. Tevens beschrijft het op welke wijze RefSVO voldoet aan de wettelijke taken. Het huidige ondersteuningsplan loopt af op 31 mei 2022. In 2020 is begonnen met de voorbereidingen voor het OSP'22-'26. In 2021 is dit proces voortgezet. Er zijn een viertal bijeenkomsten met de scholen georganiseerd. 31 december 2021 lag het concept OSP'22-'26 klaar. In de ALV van mei 2022 zal het OSP definitief worden vastgesteld. Vóór 1 mei 2022 wordt het concept OSP toegezonden aan de inspectie.

Actualiteiten vanuit RefSVO in 2021

In januari 2021 is de laatste RefSVO-school bezocht in het kader van kwaliteitszorg. Door de Corona-omstandigheden heeft er een vertraging plaatsgevonden in de cyclus. Desondanks kunnen we concluderen, op basis van de tussentijdse contacten die er geweest zijn met de scholen, dat de ondersteuning en de toewijzing hiervan op ruim voldoende niveau zijn gebleven.

Op 6 oktober rondde de inspectie het inspectiebezoek af, dat gestart was in december 2019. Op het volgende punt kreeg RefSVO een herstelopdracht:

Er moet beter gestuurd worden op kwaliteit van het orthopedagogisch-didactisch centrum De Combi en het bestuur moet op De Combi zorgen voor leraren die de juiste opleiding hebben;

In het eindrapport gaf de inspectie het volgende hierover aan:

Zowel het opdc als het bestuur werken meer doelgericht en met meer structuur aan de kwaliteit van het opdc. Beide verzamelen betere data en gebruiken dat om verbeteringen door te voeren. Ook verantwoordt het bestuur zich nu beter aan de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft hiermee betere informatie over het opdc om in het intern toezicht te betrekken.

Een punt van aandacht betreft het volgende:

Het bestuur kan de uitkomsten van de kwaliteitszorg nog meer benutten om ook op bestuurlijk niveau te zorgen voor verbetering. Zo kan de bestuurder de schoolbesturen er meer op aanspreken dat verwijzende scholen ontwikkelingsperspectieven opstellen. Nu gebeurt dit aanspreken voornamelijk door het opdc en rechtstreeks aan de scholen.

Het volledige rapport is in te zien via [deze link](#).

In het voorjaar van 2021 organiseerde RefSVO een drietal 'oogstbijeenkomsten' met alle RefSVO-scholen. Intern hebben de scholen nagedacht over actuele thema's rond passend onderwijs, de impact hiervan op de scholen en de rol die RefSVO hierin speelt. Tijdens de genoemde bijeenkomsten zijn de bevindingen van de scholen gedeeld en is besproken wel zaken meegenomen worden in het OSP'22-'26.

Visie, missie en ambitie

De visie, missie en ambitie van RefSVO zijn te vinden op de website onder [deze link](#).

De ambities zijn concreter uitgewerkt in de onderstaande paragrafen. Daarbij is aangegeven op welke wijze er in 2021 gewerkt is aan het vorm en inhoud geven aan de betreffende ambities.

Organisatie van het samenwerkingsverband

RefSVO is een landelijk verband, georganiseerd op basis van de reformatorische identiteit van de scholen en bestaat uit de 7 reformatorische scholen voor Voortgezet Onderwijs en de 5 reformatorische scholen voor Voortgezet Speciaal Onderwijs die er zijn in Nederland. Voor een overzicht van de scholen verwijzen we naar [onze website](#). Op 1 oktober 2021 telde RefSVO 22.007 leerlingen. Hiervan zaten 433 leerlingen in het VSO. De prognose van het leerlingenaantal laat een vrij constant beeld zien.

RefSVO heeft 3 personeelsleden in dienst. Een parttime directeur-bestuurder, dhr. J. Flier, voor een WTF van 0,8, een beleidsondersteunend medewerker, mevrouw A.H. van den Bos – Korpershoek, voor een WTF van 0,45 en een parttime secretaresse, mevrouw P. Schuurkamp – Nieuwenhuis voor een WTF van 0,3.

Gezamenlijk heeft het personeel een WTF van 1,55. Met deze personeelsbezetting kan RefSVO op de juiste wijze invulling geven aan haar taken en verantwoordelijkheden.

Daarnaast huurt RefSVO deskundigheid in voor het Loket RefSVO. Tevens zijn een aantal collega's op detachingsbasis ingehuurd in verband met (de subsidie) hoogbegaafdheid en met het oog op innovatie en ontwikkeling binnen RefSO.

Het beleid is er maximaal op ingericht uitkeringen na ontslag te voorkomen. Bij eventueel ontslag van personeel waarbij sprake is van een ontslagvergoeding, zal dit ontslag voorgelegd worden aan de rechter. Dit omdat onderling overeengekomen ontslagvergoedingen niet uit de bekostiging mogen worden betaald. Alleen ontslagvergoedingen die door de rechter zijn bekrachtigd, mogen uit de bekostiging worden voldaan.

In 2021 huurde RefSVO kantoorruimte van Maatschap Vastgoed Plesmanstraat 68 – 72. Ook huurde RefSVO ruimte van Eleos, locatie Ede, voor het geven van onderwijs aan jongeren op de onderwijsdeeltijdbehandeling de Combi. RefSVO heeft geen verdere verantwoordelijkheden of taken op gebied van onderhoud en huisvesting. Er is een grote mate van tevredenheid over de huisvesting.

Communicatie vindt plaats door middel van de website en periodieke nieuwsbrieven. Ook wordt met regelmaat relevante informatie gedeeld via de mail.

Voor docenten van de RefSVO-scholen is een folder beschikbaar. Hierin is kort omschreven wat de doelstelling van RefSVO is en welke taken en verantwoordelijkheden zij heeft.

Verreweg de meeste kinderen van onze scholen voor Voortgezet (Speciaal) Onderwijs komen van een van de scholen voor reformatorisch Primair (Speciaal) (Basis-)Onderwijs. Op bestuursniveau vond in 2021 regelmatig overleg plaats met de Raad van Bestuur van Berséba. Daarnaast is er in de vier regio's van Berséba geregeld overleg geweest tussen de regiomanagers en de scholen voor voortgezet onderwijs. Indien nodig heeft de directeur-bestuurder van RefSVO overleg gehad met de regiomanagers van Berséba. Tweemaal is er in 2021 een overleg met Berséba geweest in het kader van meer- en hoogbegaafdheid. Dit heeft er in geresulteerd, dat de collega's vanuit de RefSVO-scholen deelnemen aan de regionale expertgroepen meer- en hoogbegaafdheid van Berséba. In 2021 overlegde het Loket RefSVO eenmaal met de zorgmakelaars van Berséba.

De overlegmomenten zorgen er mede voor dat er blijvend gewerkt wordt aan een goede doorgaande lijn in de ontwikkeling van de leerlingen uit de achterban – zeker voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften – en dat eventuele knelpunten snel in beeld zijn en efficiënt aangepakt kunnen worden.

In het jaar 2021 zijn er geen officiële klachten binnengekomen bij RefSVO.

Overleg met gemeenten en jeugdhulp heeft in 2021 regelmatig plaats. Namens RefSVO gebeurt dit door contactpersonen vanuit alle scholen binnen RefSVO. In enkele gevallen schoof de directeur-bestuurder bij het overleg aan.

RefSVO heeft in de contacten die er zijn met de gemeenten een ondersteunende en adviserende rol. Op deze wijze geeft RefSVO invulling aan de ambitie om op school- en bovenschools niveau optimaal af te stemmen met o.a. gemeente en instellingen voor onderwijsondersteuning en jeugdzorg.

Ambities '19-22

- In de lopende ondersteuningsplanperiode wil de Raad van Toezicht de werkwijze van zelfevaluatie evalueren. Het is de planning dat dit in 2022 plaatsvindt.

Voor het verslagjaar 2021 biedt deze ambitie geen input voor verantwoording.

Ondersteuningsstructuur

RefSVO heeft haar ondersteuningsstructuur beschreven in het OSP. De scholen binnen RefSVO hebben dit op hun beurt gedaan in of als onderdeel van hun schoolondersteuningsprofiel. Op deze wijze wordt ervoor gezorgd dat vrijwel alle leerlingen een passend aanbod krijgen binnen de scholen en hiermee wordt tegemoet gekomen aan één van de belangrijkste ambities van RefSVO: Elke leerling die zit op een school binnen het samenwerkingsverband krijgt een passend onderwijsaanbod.

Het aantal ingeschreven thuiszitters – leerlingen die ongeoorloofd meer dan 3 maanden meer dan 75% afwezig zijn – is minimaal. In 2021 schommelde dit aantal, net als in de jaren ervoor, rond de 10.

In Dordrecht en in Ede heeft RefSVO een voorziening voor onderwijs-deeltijdbehandeling. RefSVO, De Hoop ggz en Eleos bieden in deze voorzieningen deeltijdbehandeling aan in combinatie met school voor kinderen en jongeren met psychiatrische problemen in een kortdurend, maar intensief traject, waarbij terugkeer naar de school doelstelling is.

Van de geplaatste jongeren kwam in 2019 ruim 30%, in 2020 bijna 40% en in 2021 33% uit het reformatorisch VO of MBO. Van deze jongeren was ruim 80% in beeld via de thuiszittersregistratie.

Mede in het kader van een toegekende subsidieaanvraag meer- en hoogbegaafdheid heeft RefSVO een initierende rol binnen dit thema. Binnen RefSVO functioneert een stuurgroep begaafdheid die bestaat uit de coördinator meerbegaafdheid RefSVO, de directeur-bestuurder, de beleidsondersteunend medewerker en twee begaafdheidscoördinatoren vanuit de RefSVO-scholen. De scholen hebben in een plan van aanpak aangegeven hoe ze in de subsidieperiode, maar ook in de tijd erna, aandacht besteden aan meer- en hoogbegaafdheid. Onder coördinatie vanuit RefSVO worden initiatieven bij elkaar gebracht, parktijken uitgewisseld, knelpunten gedeeld en besproken. Dit wordt onder andere gedaan door het organiseren van bijeenkomsten voor de expertgroep, waarin alle begaafdheidscoördinatoren van de scholen participeren en door het verspreiden van nieuwsbrieven. Op de website van RefSVO functioneert een platform voor ondersteuning aan en door de scholen. Naast het opzetten en ontwikkelen van voorzieningen wordt ook gewerkt aan professionalisering van collega's. Met al deze activiteiten proberen we RefSVO-breed tot een juist aanbod te komen voor deze doelgroep jongeren, zo (veel) mogelijk geïntegreerd in het totale onderwijs- en ondersteuningsaanbod van de school.

Het samenwerkingsverband heeft beleidsafspraken gemaakt met de Bartimeüs en Visio, instellingen voor cluster 1 (blinde, slechthorende kinderen) en Auris en Kentalis, instellingen voor cluster 2 (dove, slechthorende kinderen en kinderen met taal-/spraakproblemen). Daardoor kunnen lichte en medium-arrangementen cluster 1 en 2 op de scholen van het samenwerkingsverband worden gerealiseerd. Jaarlijks vindt een afstemmings-overleg plaats met Auris en Kentalis.

Geconcludeerd kan worden dat de ondersteuningsstructuur adequaat is, waarbij opgemerkt wordt, dat de scholen, op basis van structurele evaluatie(s), voortdurend doorontwikkelen op dit gebied. Nieuwe voorzieningen worden opgezet en bestaande voorzieningen aangepast of uitgebouwd. Er wordt aantoonbaar blijvend aandacht besteed aan de ambitie om binnen RefSVO te werken vanuit en met een adequate ondersteuningsstructuur.

Ambities '19-'22

- Thema onderwijs-jeugdzorg
 - Aandacht voor nascholing en ontwikkeling expertise grensvlak onderwijs-jeugdzorg.
 - Optimale afstemming tussen onderwijs en jeugdzorg/gemeente
 - Ondersteuning bij maatwerktrajecten onderwijs-jeugdzorg.

Genoemde zaken blijven actueel. We merken dat de samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en jeugd-

zorg blijvend aandacht verdient en dat dit het meest optimaal is, als alle partijen elkaar in een vroeg stadium opzoeken en weten te vinden. Dit willen we uitstralen richting zowel onze scholen als de samenwerkingspartners. Voor de toekomstige OSP-periode agenderen we dit specifiek.

- Aandacht voor de (warme) overdracht
Zowel RefSVO als Berséba hanteren bij de overdracht een speciaal ontworpen handreiking overdracht. In de regio's heeft deze handreiking een concrete uitwerking, toegespitst op de regionale situatie.
- Benutten van (elkaars) expertise vanuit het V(S)O
Waar nodig en mogelijk heeft RefSVO VO en VSO met elkaar in verbinding gebracht rondom concrete vragen op het grensvlak. Dit heeft er met regelmaat in geresulteerd dat jongeren regulier onderwijs konden blijven volgen met inzet van (ambulante) begeleiding vanuit het VSO. De komende OSP-periode wordt er specifiek aandacht besteed aan de samenwerking tussen VO en VSO. Vanuit de behoefte om inhoudelijk als bij RefSVO aangesloten vo-scholen met elkaar mee te denken, is in 2021 een expertgroep in het leven geroepen. De ambitie is om collega-scholen te ondersteunen bij complexe casuïstiek op leerlingniveau. Onder leiding van een deskundige vanuit het samenwerkingsverband kan er van en met elkaar geleerd worden. Inmiddels zijn er diverse online-bijeenkomsten geweest, waarin besproken is hoe te handelen met individuele leerlingen. Dit biedt veel herkenning en leerwinst voor de eigen context. Daarnaast blijkt ook dat collega's elkaar weten te vinden bij andere vraagstukken, soms meer organisatorisch of beleidsmatig. Naast online-ontmoetingen zijn er ook af en toe fysieke bijeenkomsten aan de hand van een thema.
- Inzage in expertiseontwikkeling op de scholen
Door de beperkte mogelijkheden m.b.t. schoolbezoeken heeft dit onderdeel niet RefSVO-breed aandacht gekregen. Dit is wel het geval als het gaat om expertiseontwikkeling op het gebied van meer- en hoogbegeerdheid. Samenwerking tussen de scholen op dit gebied heeft een efficiënte doorontwikkeling gekregen, o.a. door gezamenlijke inkoop en uitvoering.
- Aandacht voor een actueel SOP
Bij alle scholen is het hebben van een actueel schoolondersteuningsprofiel onderwerp van gesprek geweest. Alle scholen hebben een SOP, maar bij veel scholen is dit profiel niet up to date. De komende jaren zullen de scholen vanuit RefSVO hierop bevraagd en indien nodig hierbij ondersteund worden. Voor de komende OSP-periode geldt, dat alle scholen hun eigen SOP als bijlage toevoegen aan het OSP RefSVO.
- Beslissing nemen over de werkwijze en bekostiging rond LWOO-leerlingen.
Op de ALV van 23 november is besloten de LWOO-middelen te verdelen op basis van het aantal leerlingen VMBO-BK, leerjaar 3 en 4. Dit besluit is genomen na een zorgvuldig gelopen proces, waar voornamelijk gefocust is op de vraag: "Wanneer doen we het meest recht aan de jongeren, als we nagaan welke ondersteuning zij nodig hebben".

Toewijzing ondersteuning

Alle scholen hebben het proces om te komen tot toewijzing van ondersteuning intern omschreven in een zorgdocument. Deze processen zijn helder omschreven en bieden voldoende vertrouwen om te concluderen dat ondersteuningstoewijzing op een gestructureerde wijze plaatsvindt.

In incidentele gevallen, bij zeer complexe ondersteuningsvraagstukken, vond verwijzing buiten RefSVO plaats.

Het Loket van RefSVO geeft toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) af voor leerlingen die voor hun ontwikkeling aangewezen zijn op het voortgezet speciaal onderwijs en het Praktijkonderwijs (pro). Deze TLV's worden afgegeven op basis van een advies van het Loket RefSVO. Bij het afgeven van de toelaatbaarheidsverklaringen maakt het Loket RefSVO gebruik van de hiervoor opgestelde criteria.

In 2021 vergaderde het Loket RefSVO 11 maal en zijn 292 toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven. Dit betreft 254 nieuwe TLV's en 38 verlengingen. In onderstaande tabel is te zien om welk type TLV's het gaat:

	TO-TAAL	Type GP Gedragsproblematiek	Type LZ Langdurig ziek	Type LG Lichamelijk gehandicapt	Type ZLM Zeer moeilijk lerend	Type EMB Ernstig meer-voudig beperkt	Totaal cl.3	Type pro Praktijkonderwijs
2016	225	54	2	6	27	20	55	116
2017	258	70	2	0	41	15	58	130
2018	276	63	2	2	49	24	77	136
2019	257	75	0	3	29	26	58	124
2020	261	67	1	2	38	27	68	126
2021	292	63	0	2	52	28	82	147

Het aantal TLV-aanvragen voor leerlingen met ondersteuningsbehoefte op het gebied van gedrag steeg in 2019 aanzienlijk. In 2020 daalde dit aantal en in 2021 opnieuw. Diverse signalen wijzen erop, dat de problematiek rond gedrag echter toeneemt. Het betekent dat de reguliere scholen deze leerlingen langer vast lijken te houden. Het lijkt erop, dat scholen minder snel een verwijzing naar het VSO doen

Opvallend is de stijging van het aantal vso-cluster 3 leerlingen in 2018, een gelijke daling in 2019 en weer een stijging in 2020. De stijging in 2021 is aanzienlijk. Er is geen duidelijk aanwijsbare oorzaak van deze schommeling. Wel betreft een relatief groot deel van deze TLV's verlengingen, wat te maken kan hebben met de Corona-omstandigheden. Leerlingen lijken hierdoor langer in het VSO te blijven zitten.

De 63 TLV's voor GP in 2021 betreffen 51 nieuwe TLV's en 12 verlengingen. De 51 nieuwe TLV's zijn aangevraagd door de volgende VO- scholen:

		Calvijn College	Driestar College	Gomarus SG	Jac. Fruytier SG	Pieter Zandt SG	Van Lodenstein College	Wartburg College
2016	Aantal (60)	7	6	0	20	4	17	6
60	Percentage van totaal lln.	0,22%	0,15%	0%	0,79%	0,13%	0,42%	0,15%
2017	Aantal (70)	10	13	1	24	0	15	7
70	Percentage van totaal lln.	0,32%	0,33%	0,06%	0,96%	0%	0,38%	0,18%
2018	Aantal (63)	10	7	1	32	5	2	6
63	Percentage van totaal lln.	0,32%	0,18%	0,06%	1,3%	0,18%	0,05%	0,16%
2019	Aantal (67)	8	15	2	24	4	10	4
67	Percentage van totaal lln.	0,25%	0,38%	0,11%	0,98%	0,14%	0,26%	0,11%
2020	Aantal (46)	3	2	1	21	1	16	2
46	Percentage van totaal lln.	0,10%	0,05%	0,06%	0,84%	0,04%	0,41%	0,06%
2021	Aantal (51)	3	3	1	20	0	22	2
51	Percentage van totaal lln.	0,10%	0,08%	0,06%	0,81%	0%	0,57%	0,06%

Afgegeven nieuw afgegeven TLV's voor verzilvering binnen of buiten RefSVO:

	GP verzilvering binnen RefSVO	Cluster 3 verzilvering binnen RefSVO	GP verzilvering buiten RefSVO	Cluster 3 verzilvering buiten RefSVO	Totaal verzilvering buiten RefSVO
2016	39	116	21	8	29
2017	38	53	32	3	35
2018	35	71	28	6	34
2019	33	54	34	4	38
2020	34	66	12	2	14
2021	41	57	10	1	11

Het aantal verzilverde TLV's buiten RefSVO is de laatste twee jaar aanmerkelijk lager dan in de jaren ervoor.

Ambities '19-'22

- Geen uitstroom buiten RefSVO.
In 2021 zette de daling van de uitstroom naar andere SWV'en, die ingezet was in 2020, door. Bij verwijzingen naar buiten RefSVO gaat het in verreweg de meeste gevallen om leerlingen met meervoudige problematiek of om leerlingen waarbij jeugdzorg voorliggend is aan onderwijs. Monitoring van dit cijfers vinden we, in het kader van onze visie en missie, van groot belang. Genoemde leerlingen worden meegenomen in het zogenaamde bestendigingsonderzoek dat alle scholen uitzetten.
- Passende voorzieningen, waaronder onderzoek naar het opzetten van een voorziening voor onderwijs-deeltijdbehandeling in regio Noordoost
Een belangrijke ontwikkeling binnen RefSVO is het onderzoeken naar mogelijkheden en het opzetten van onderwijs-zorgconstructies. Inmiddels hebben we 4 voorzieningen die onder deze categorie vallen. De OZK op het Van Lodenstein College, de Quraklas op de Pieter Zandt scholengemeenschap, de onderwijsdeeltijdbehandeling in Dordrecht en de Combi in Ede. Daarnaast zien we dat alle scholen hun aanbod blijvend evalueren en indien nodig meer passende tussenvoorzieningen opzetten. Als voorbeeld noemen we de schakelklas op het Van Lodenstein College Barneveld.

- Leerlingen minimaal 2 jaar volgen
In oktober 2021 is een conceptformat opgesteld om leerlingen die in de tussenvoorzieningen gezeten hebben, nog minimaal 2 jaar te volgen. Dit format is inmiddels definitief gemaakt en met de scholen gedeeld. Cursusjaar 2021-2022 gaan alle scholen hier via deze werkwijze mee starten.

Beleid met betrekking tot ouders

Ouderbetrokkenheid is van groot belang bij het afstemmen van het ondersteuningsaanbod op de behoeften van de leerlingen. Scholen hebben hier in grote mate een eigen verantwoordelijkheid. RefSVO kan hierin ondersteunend zijn, op zowel verzoek van de scholen als van de ouders.

Ouders zijn vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad van RefSVO. De OPR heeft in 2021 4 vergaderingen belegd. Tijdens twee van deze vergaderingen is de Raad van Toezicht aanwezig geweest. Drie van de vier vergaderingen zijn gehouden in aanwezigheid van de directeur-bestuurder.

De OPR heeft zich verantwoord over haar werkzaamheden 2021 in het jaarverslag van de OPR. Dit jaarverslag is geplaatst op de website van RefSVO.

De ondersteuningsplanraad heeft haar taken en verantwoordelijkheden in 2021 op professionele manier opgepakt en in goede samenwerking met de directeur-bestuurder.

Ambities '19-'22

- Ouderbetrokkenheid bij ondersteunings-aanbod
Voor verantwoordingsjaar 2021 stonden geen specifieke ambities op de agenda.
- Informatiebrochure voor ouders
Deze ambitie is in 2020 verwezenlijkt in een ouderpagina op de website. In 2021 zijn we voorbereidend begonnen aan het oprichten van een ouder- en jongerensteunpunt. We doen dit in samenwerking met Berséba en bekijken op welke wijze de scholen, de reformatorische oudervereniging en mogelijk ook jeugdzorginstanties hierbij betrokken worden. In de komende OSP-periode is dit thema geagendeerd.

Financiële middelen

Het samenwerkingsverband ontvangt bekostiging van het Ministerie. Een groot deel van deze middelen komt ter beschikking aan de scholen om samen met de lumpsumbekostiging van de scholen de basisondersteuning en de extra ondersteuning te realiseren. Met betrekking tot de verdeling van de middelen zijn afspraken gemaakt. Deze zijn opgenomen in het ondersteuningsplan.

Alle scholen hebben zich in 2021 verantwoord volgens het hiervoor opgesteld format. De middelen zijn gebruikt om leerlingen met extra ondersteuning op het gebied van gedrag de nodige begeleiding te geven. Daarnaast zijn de middelen ingezet voor jongeren met een lichamelijke beperking, met ondersteuningsbehoefte op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid en voor nascholing van personeel op het gebied van genoemde ondersteuningsvoorzieningen.

De verantwoording geeft een heldere inzage in de besteding van de middelen. Daarnaast wijzen kengetallen (verwijzingen naar buiten RefSVO, thuiszitters, oudertevredenheid) op een passend ondersteuningsaanbod. Samenvattend kan geconcludeerd worden dat de scholen de verkregen zorgmiddelen doelmatig inzetten.

Ambities '19-'22

- Inzicht in reservering middelen voor knelsituaties
Over het algemeen reserveren de scholen geen geld voor speciale knelsituaties. De school kan hierin een eigen keuze maken. De praktijk wijst uit, dat scholen insteken op wat nodig is voor de jongeren en hiervoor ook de benodigde middelen beschikbaar stellen. Er vindt wel bewustwording plaats rond dit punt.
- Door ontwikkelen wijze verantwoording – o.a. duiding van de getallen
Het ingevulde verantwoordingsdocument is aanleiding geweest om gezamenlijk te bekijken wat voldoet en wat aanpassing behoeft. In het document is een aantal aanpassingen gedaan, voornamelijk wat betreft hoogbegaafdheid, waardoor er meer inzicht is in deze uitgaven, vergelijk beter mogelijk is en er meer beargumenteerd uitspraken gedaan kunnen worden over de ontvangen gelden.
- Evaluatie verdeling RefSVO-middelen
In het kader van de herverdeling van de lwoo-middelen is in 2021 geconstateerd dat de huidige verdeling van de SWV-middelen nog steeds voldoet aan en aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

Kwaliteitszorg

Als uitgangspunt voor kwaliteitszorg neemt RefSVO haar ambities en de indicatoren uit het Toezichtkader (TZK) van de Inspectie. In de achterliggende jaren zijn alle ambities en indicatoren onderwerp van onderzoek geweest tijdens een aantal kwaliteitsbezoeken aan de scholen.

Ambities '19-'22

- Uitvoeren kwaliteitsbezoeken
In 2019 is het grootste deel van de bezoeken uitgevoerd. In 2020 zijn de overige scholen bezocht. Op één school vond het bezoek plaats in 2021.
- Eenduidig aanleveren van informatie voor de bezoeken
Tijdens de bezoeken is gebleken dat de informatie die aangeleverd wordt per school verschilt, maar geen aanleiding geeft om hier meer uniformiteit in aan te brengen. Voor 2021 geeft deze ambitie geen input voor verantwoording.

Ten slotte

RefSVO heeft de opdracht en de uitdaging om alle reformatorische jongeren in de leeftijd van het voortgezet onderwijs een passende onderwijsplek te bieden binnen de (identiteitsgebonden) scholen. Daarbij wordt bekeken welke ondersteuning nodig is.

We mogen concluderen dat steeds meer leerlingen de ondersteuning krijgen die ze ook nodig hebben en dat dit lukt binnen de eigen scholen, veelal met hulp. Deze hulp kan zowel met eigen personeel ingeschakeld worden als door middel van externe expertise.

In 2021 werden opnieuw minder leerlingen naar buiten RefSVO verwezen. We mogen dat met blijdschap en dankbaarheid constateren, omdat we hiermee de leerlingen identiteitsgebonden onderwijs kunnen blijven bieden.

Scholen zijn voortdurend bezig met het vaststellen, evalueren, aanpassen en aanvullen van hun ondersteuningsaanbod en gaan hierbij ver. In de terugkoppeling van de Inspectie is aangegeven dat de scholen binnen RefSVO een breed palet van voorzieningen biedt aan jongeren.

Ondersteuning op het grensvlak van onderwijs en jeugdzorg is een thema dat actief geagendeerd moet worden. Tijdige en structurele samenwerking tussen school en gemeente is hierbij van groot belang.

De problematiek die we zien bij leerlingen, wordt niet kleiner oftewel: de uitdaging wordt groter. Er komt veel op jongeren af, waarbij begeleiding noodzakelijk is. Dat zien we en daar willen we zo goed mogelijk op inspelen.

De samenwerking tussen de RefSVO-scholen heeft in 2021 een flinke boost gekregen. We merken grote inzet en enthousiasme bij veel collega's om samen voor hetzelfde belang te gaan: dat van de leerling. We zijn blij en dankbaar dat we dat mogen constateren!

Financieel verslag

Deze financiële paragraaf bevat een analyse van de relatie tussen het gevoerde beleid en de staat van baten en lasten. Ook is een analyse opgenomen van de afzonderlijke posten en de kengetallen.

De voorgeschreven presentatie van de cijfers in de jaarrekening biedt weinig inzicht in de beleidsmatige uitwerking van het ondersteuningsplan naar de financiële consequenties. Daarom wordt voor de interne beleidscyclus gewerkt met een programmabegroting. Hiermee kan een directe relatie worden gelegd tussen beleid en financiën, zodat de meerjarenbegroting logisch voortvloeit uit het ondersteuningsplan. De vertaling van de cijfers in de jaarrekening geeft het volgende beeld:

Analyse van het nettoresultaat

	begroting	realisatie	verschil
Baten			
Rijksbijdragen	25.209.860	26.050.542	840.682
Overige overheidsbijdragen	0	126.378	126.378
Overige baten	270.878	106.850	-164.028
Totale baten	25.480.738	26.283.770	803.032
Lasten			
Afdracht Iwoo	6.422.092	6.679.120	-257.028
Afdracht pro	2.249.436	2.348.051	-98.615
Afdracht vso	6.365.502	6.501.057	-135.555
pr.1: Zorgbudget vo	9.843.630	10.301.388	-457.758
pr.2: OPDC Ede	144.500	119.784	24.716
pr.3: Loket	60.000	48.883	11.117
pr.4: Ontwikkeling en innovatie	157.378	172.162	-14.784
pr.5: Bestuur en organisatie	238.200	216.700	21.500
Totale lasten	25.480.738	26.387.145	-906.407
Resultaat	0	-103.375	-103.375

Het resultaat in het verslagjaar is circa - € 103.000 negatief. In de begroting is rekening gehouden met een nulresultaat. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting zijn:

- Zowel de rijksbijdragen als de verplichte afdrachten zijn hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de tussentijdse verhoging van bekostigingsstarieven. Een groot deel van de hogere baten komt door de extra middelen die het Rijk in het kader van het NPO ter beschikking heeft gesteld.
- De uitkering in het kader van het Zorgbudget VO (programma 1) is hoger dan begroot. In 2021 is, in het verlengde van het besluit om de benodigde risicobuffer te verlagen, een extra eenmalige uitkering gedaan aan de scholen. Ook in 2022 zal de uitkering hoger zijn dan begroot, dan wordt weer een extra uitkering gedaan om het vermogen terug te brengen tot de benodigde risicobuffer.
- De lasten OPDC Ede (programma 2) zijn lager dan begroot. De dekking is ook lager. Door Corona was het aantal leerlingen lager. Enerzijds kon hierdoor volstaan worden met minder personeel, anderzijds waren er minder baten dan begroot. Hierdoor kon De Combi in 2021 niet kostendekkend draaien. In normale jaren is er wel voldoende dekking. Omdat de opstartfase nu voorbij is, is besloten om de bestemmingsreserve OPDC op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve.
- Voor de andere programma's kan gemeld worden dat de verschillen zijn opgebouwd uit een groot aantal kleine afwijkingen.

Voor een verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de voorgaande hoofdstukken.

Het resultaat wordt geheel ten laste gebracht van de algemene reserve.

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen worden conform de regelgeving gepresenteerd. Wat echter nog ontbreekt is een gevalideerd referentiekader voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De kengetallen kunnen dus nog niet worden afgezet tegen vastgestelde normen. Hierop is één uitzondering, namelijk de genormeerde omvang van het vermogen (derde kengetal). Hierop wordt in de continuïteitsparagraaf nader ingegaan.

Kengetallen	2021	2020	Berekening	Definitie
Rentabiliteit	-0,39%	0,21%	exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering / baten	Zicht op het rendement. Geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat.
Weerstandvermogen	1,65%	2,19%	(eigen vermogen -/- vaste activa) / rijksbijdrage	Graadmeter voor de mate waarin een bestuur zich een tekort in de exploitatie kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves.
Omvang vermogen	1,7%	2,2%	eigen vermogen / totale baten	De signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen is bepaald op 3,5% van de totale baten.
Liquiditeit	6,66	5,01	(kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden	De "current ratio" illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.
Solvabiliteit	0,85	0,80	eigen vermogen / totaal vermogen	Graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van een organisatie. Geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Aangezien er bij het samenwerkingsverband nagenoeg geen sprake is van vaste activa en er geen vreemd vermogen wordt aangetrokken, leidt het negatieve resultaat tot een lager eigen vermogen en een lager saldo liquide middelen (+ vorderingen – schulden). Dit betekent dat ook de kengetallen die betrekking hebben op het vermogen dalen.

Het samenwerkingsverband is in staat om zowel lopende verplichtingen als mogelijke tegenvallers op te vangen.

Treasury verslag

In 2021 hebben geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016 en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen heeft het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling beleggen en belenen. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft.

Toekomstperspectieven en continuïteit

Algemeen

Het jaar 2021 is voorbij. Corona leek de boventoon te voeren. Ongetwijfeld zullen we de gevolgen nog wel even blijven bemerken, waarbij we willen benadrukken dat het ons, naast de zorgen die er zijn en waren, ook voordelen opleverde. Korte overlegmomenten in verband met afstemming, besparen van reistijd, elkaar toch even zien waar we voorheen veel belden, et cetera. Voor een landelijke SWV zijn dit enorme voordelen. In 2022 zullen we ons extra moeten blijven focussen op onze jongeren. Op allemaal, maar zeker op degenen die wat extra's nodig hebben.

Onze doelstelling en opdracht blijft onveranderd: alle reformatorische jongeren het juiste onderwijs en de daarbij behorende ondersteuning te bieden. Thuiszitten voorkomen. Het welbevinden van de leerlingen, maar ook van docenten bevorderen. En de samenwerking hierin zoeken met elkaar.

Toekomstige (externe) ontwikkelingen

Ontwikkelingen binnen het onderwijs zijn blijvend onderwerp in het nieuws. Reformatorisch onderwijs, en daarmee het bestaansrecht van RefSVO, is niet meer vanzelfsprekend. In de huidige kabinetsperiode zal niet getornd worden aan de vrijheid van het onderwijs en het toelatingsbeleid. Of dat op de lange termijn zo blijft, is de vraag. Ondanks de zorgen die hierover (kunnen) zijn, mogen en moeten we dankbaar terugzien op alles wat we kregen. We voelen ons genoodzaakt om blijvend te laten zien waar we voor staan en waar we voor gaan. We willen dat in de toekomst weer in gezamenlijkheid doen met andere organisatie, waar we ons aan verbonden voelen. Berséba, de VGS, de Samenwerking Christelijke Jeugdzorg, Driestar-Educatief, etc. Het voortbestaan van RefSVO is mede afhankelijk van de kwaliteit die we in gezamenlijkheid leveren.

In 2022 zal het nieuwe OSP'22-'26 vastgesteld worden. In 2021 deden we de nodige voorbereidingen hiervoor. Een kijkje in het conceptplan laat ons zien dat we in grote lijnen tevreden zijn over het onderwijs- en ondersteuningsaanbod van onze scholen. De nadruk zal hier daarom niet op liggen, maar wordt gelegd op de samenwerking intern, tussen scholen, maar ook met ouders en leerlingen. Van belang hierbij is tijdige en structurele inschakeling en samenwerking met de diverse gemeenten. We staan voor hele mooie uitdagingen en zijn ervan verzekerd dat het samen optrekken van groot belang is.

De in dit verslag genoemde expertgroep heeft een belangrijke taak in het ondersteunen van elkaar. We gaan de mogelijkheid onderzoeken om in concrete casussen ook bij elkaar aan te schuiven, zodat collega's die deelnemen in de expertgroep ook een stukje 'RefSVO-verantwoordelijkheid' krijgen. We hopen dat er op deze manier een verdere optimalisatie van RefSVO plaatsvindt.

We merken dat de behoefte van de scholen aan inhoudelijke ondersteuning vanuit RefSVO groter wordt. In het OSP'22-'26 zullen de ontwikkeldoelen wat dit betreft ook opgenomen worden.

Met ingang van 2023 verandert de manier van bekostigen van het samenwerkingsverband. De werking hiervan is bekend, de uitwerking is op onderdelen nog onzeker. Daarom is de meerjarenbegroting nog opgesteld volgens de huidige systematiek. Vanaf 2023 gaan de volgende zaken veranderen:

- Er is geen sprake meer van schooljaarbekostiging, alle bekostiging gaat op kalenderjaar.
- De teldatum voor het vso wordt 1 februari (was 1 oktober). De teldatum voor de leerlingen vo en pro blijft 1 oktober. Dit betekent dat de leerlingaantallen op 1 februari 2022 (vso) en 1 oktober 2022 (vo en pro) bepalend zijn voor de bekostiging in kalenderjaar 2023.
- De regeling voor tussentijdse groei vso komt te vervallen. In plaats hiervan dient ieder samenwerkingsverband een passage in het ondersteuningsplan op te nemen waarin wordt vastgelegd wat de handelwijze is bij meer dan gemiddelde groei.

De nieuwe bekostigingsgrondslag voor lwoo en pro is op zijn vroegst van toepassing vanaf 1 januari 2025. In de meerjarenbegroting is hier daarom nog geen rekening mee gehouden.

Meerjarenperspectief

De meerjarenbegroting wordt gebaseerd op het Ondersteuningsplan. Jaarlijks wordt deze meerjarenbegroting herijkt en wordt de eerste jaarschijf uitgewerkt als jaarbegroting.

In de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn, naast de beleidsmatige uitgangspunten die eerder in dit jaarverslag zijn benoemd, de volgende kwantitatieve uitgangspunten toegepast:

- De ontwikkeling van het leerlingaantal is gemiddeld min of meer stabiel, gebaseerd op de prognoses van de scholen.
- Met ingang van 2021 is gekozen voor opting out lwoo. Vanaf 1 oktober 2021 worden geen aanwijzingen lwoo meer geregistreerd. Door de keuze voor opting out vindt een verschuiving plaats van het budget Afdracht lwoo naar programma 1 (Zorgbudget vo). Voor de toerekening van de middelen aan de scholen heeft dit geen gevolgen.
- Lichte daling van het deelnamepercentage pro naar een niveau van ruim 2%.
- Stabilisatie van het aantal leerlingen vso, het deelnamepercentage is stabiel rond de 1,95%. De tussentijdse groei is constant, verondersteld 4 leerlingen categorie 1. De werkelijke tussentijdse groei per 1 februari 2021 was 3 leerlingen categorie 1.

De uitgangspunten leiden tot de volgende effecten op leerlingaantallen en deelnamepercentages:

	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
leerlingen vo overig	21.076	21.076	21.157	21.442	21.588	21.592
leerlingen lwoo	0	0	0	0	0	0
leerlingen pro	462	485	504	509	503	509
Totaal leerlingen vo	21.538	21.561	21.661	21.951	22.091	22.101
Leerlingen vso						
categorie 1 (laag)	340	338	338	338	338	338
categorie 2 (midden)	5	3	3	3	3	3
categorie 3 (hoog)	93	92	92	92	92	92
Totaal leerlingen vso	438	433	433	433	433	433
Deelnamepercentages						
lwoo	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
pro	2,15%	2,25%	2,33%	2,32%	2,28%	2,30%
vso	2,03%	2,01%	2,00%	1,97%	1,96%	1,96%

De leerlingaantallen 1 oktober 2021 die in dit overzicht zijn opgenomen, zijn de werkelijke leerlingaantallen. Hierop zijn de eerste bekostigingsbeschikkingen gebaseerd.

Het samenwerkingsverband heeft ultimo 2021 1,60 fte eigen personeel in dienst. De komende jaren wordt een benodigde formatie van 1,60 fte begroot.

	2021 (R)	2022	2023	2024	2025
Directie	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Beleidsondersteuning	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Managementondersteuning	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Totaal personeel	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60

Met de personele ruimte die er is, kan geconcludeerd worden dat we onze visie en ambitie goed kunnen waarmaken en onze verantwoordelijkheid voldoende kunnen nemen. Met de huidige bezetting kan momenteel voldoende ondersteuning gegeven worden vanuit RefSVO aan de participerende scholen. In het kader van meer samenwerking tussen de scholen en het inzetten van expertise van en voor elkaar, is in 2021 een vorm van collegiale ondersteuning opgezet. De verwachting is, dat dit meer kosten voor externe expertise met zich mee gaat brengen.

Gezien de beperkte personeelsomvang is op de balans geen voorziening uitkering jubilea opgenomen. Is een uitkering aan de orde, dan wordt dit gedaan vanuit de exploitatie.

De goedgekeurde meerjarenbegroting geeft het volgende beeld:

Meerjarenbegroting	2021 (R)	2022	2023	2024	2025
Baten					
Rijksbijdragen	26.050.542	26.034.827	25.905.624	26.182.996	26.405.891
Overige overheidsbijdragen	126.378	0	0	0	0
Overige baten	106.850	258.378	132.000	137.500	137.500
Totale baten	26.283.770	26.293.205	26.037.624	26.320.496	26.543.391
Lasten					
Afdracht lwoo	6.679.120	0	0	0	0
Afdracht pro	2.348.051	2.427.556	2.522.656	2.547.682	2.517.651
Afdracht vso	6.501.057	6.480.907	6.431.337	6.431.337	6.431.337
pr.1: Zorgbudget vo	10.301.388	16.766.164	16.605.431	16.858.776	17.106.203
pr.2: OPDC Ede	119.784	132.000	132.000	137.500	137.500
pr.3: Loket	48.883	60.000	60.500	61.000	61.500
pr.4: Ontwikkeling en innovatie	172.162	180.378	36.500	36.500	36.500
pr.5: Bestuur en organisatie	216.700	246.200	249.200	247.700	252.700
Totale lasten	26.387.145	26.293.205	26.037.624	26.320.496	26.543.391
Resultaat	-103.375	0	0	0	0

Naast de genoemde uitgangspunten en de toelichting in de financiële paragraaf is aanvullend nog een opmerking te maken. Door het bijzondere karakter van RefSVO (niet regionaal maar op basis van identiteit landelijk verspreid) worden de ondersteuningsmiddelen per school ingezet naar de behoefte aldaar. Om die reden worden zoveel mogelijk middelen aan de scholen uitgekeerd, na aftrek van de verplichte afdrachten en enkele centrale budgetten. De begroting dient jaarlijks op nul te sluiten, de middelen die aan de scholen worden uitgekeerd zijn zichtbaar in programma 1 (Zorgbudget vo). Dit budget is de afgelopen jaren substantieel gestegen als gevolg van de positieve verevening. De periode van verevening is nu achter de rug, met ingang van 2021 beschikt het samenwerkingsverband over het volledige budget.

Een andere verandering is het gevolg van de keuze voor opting out lwoo, met ingang van 2022. Hierdoor vindt een verschuiving plaats van afdracht lwoo naar het zorgbudget vo. Dit is een budgetneutrale operatie, zowel voor de scholen als voor RefSVO.

Bovenstaand overzicht is opgesteld volgens de interne begrotingssystematiek, omdat op deze manier de relatie tussen beleid en financiën inzichtelijk wordt gemaakt. Vertaald naar de indeling conform de Regeling Jaarverslaggeving ontstaat het volgende beeld:

Meerjarenbegroting RJO	2021 (R)	2022	2023	2024	2025
Baten					
Rijksbijdragen	26.176.920	26.034.827	25.905.624	26.182.996	26.405.891
Overige overheidsbijdragen		258.378	132.000	137.500	137.500
Overige baten	106.850	0	0	0	0
Totale baten	26.283.770	26.293.205	26.037.624	26.320.496	26.543.391
Lasten					
Personele lasten	328.172	348.000	333.000	336.500	341.500
Afschrijvingen	2.258	2.700	2.700	2.700	2.700
Huisvestingslasten	18.549	26.000	26.500	27.000	27.500
Overige instellingslasten	89.144	126.335	116.000	116.500	116.500
Doorbetalingen aan schoolbesturen	25.945.158	25.790.170	25.559.424	25.837.796	26.055.191
Totale lasten	26.383.281	26.293.205	26.037.624	26.320.496	26.543.391
Financiële baten en lasten	-3.864	0	0	0	0
Resultaat	-103.375	0	0	0	-0

Dit leidt tot de volgende meerjarenbalans:

Meerjarenbalans	2021 (R)	2022	2023	2024	2025
Activa					
Materiële vaste activa	10.246	10.246	10.246	10.246	10.246
Vorderingen	106.879	106.879	106.879	106.879	106.879
Liquide middelen	402.613	402.613	402.613	402.613	402.613
Totaal activa	519.738	519.738	519.738	519.738	519.738
Passiva					
Eigen vermogen	443.262	443.262	443.262	443.262	443.262
Kortlopende schulden	76.476	76.476	76.476	76.476	76.476
Totaal passiva	519.738	519.738	519.738	519.738	519.738

Bovenstaande balans betreft een doorrekening van de balans ultimo 2021 en de begroting. Daarbij is rekening gehouden met het te verwachten resultaat, waarbij het samenwerkingsverband streeft naar een minimale omvang van de bufferreserve van € 250.000. Deze wordt in de paragraaf 'risico's' toegelicht. Tot 2021 werd hier nog een bedrag van € 250.000 aan toegevoegd vanwege de transactiefunctie. De totale risicobuffer kwam hiermee op € 500.000. Aangezien vanaf 2021 de betalingen aan de scholen maandelijks worden gedaan is de aanvullende reserve voor de transactiefunctie overbodig geworden. Daarom is besloten de benodigde buffer vanaf 2021 te verlagen van € 500.000 naar € 250.000. Dit is de ondergrens. Het werkelijke eigen vermogen is € 443.000. Het meerdere wordt in 2022 uitgekeerd aan de scholen. Het buffervermogen is ruim onder de signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen die het ministerie hanteert (3,5% van de totale baten = ruim € 900.000).

De kortlopende schulden/vorderingen zijn meerjarig gelijk gehouden. Het resultaat en de liquide middelen lopen grofweg gelijk met elkaar op. RefSVO heeft nagenoeg geen vaste activa en vanwege die reden ook geen specifiek investeringsbeleid. Als gevolg van deze punten, gecombineerd met een structurele nulbegroting is de balansprojectie voor de begrotingsperiode jaarlijks hetzelfde.

Het eigen vermogen bestaat vanaf ultimo 2021 alleen nog uit de algemene reserve. De bestemmingsreserve OPDC is vervallen.

Inmiddels is overeenstemming bereikt over de manier waarop de besteding van de middelen wordt gemonitord. De scholen leggen jaarlijks verantwoording af over de vanuit RefSVO verkregen middelen. Over deze verantwoording wordt gerapporteerd aan de Raad van Toezicht en de Algemene Ledenvergadering. Eventuele acties die hieruit voortvloeien worden door de scholen opgepakt. In het verslag van de bestuurder wordt hier inhoudelijk op ingegaan.

Risico's en risico-management

Binnen RefSVO wordt specifiek aandacht besteed aan risico's. Er is een risicoanalyse opgesteld waarin een overzicht is opgenomen van de risico's die betrekking hebben op RefSVO. Per risico is de kans van optreden van het risico en de mate van impact die optreden van het risico met zich meebrengt opgenomen. Tevens is aangegeven welke (eventueel financiële) beheersmaatregelen zijn of worden genomen om het risico af te dekken. Vanuit de Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS) is meegedacht en meegekeken bij het opstellen van deze analyse.

De volgende risico's zijn afgedekt met onder andere financiële maatregelen:

- Negatieve tariefontwikkelingen of door OCW opgelegde financiële taakstellingen, leidend tot vermindering van het OCW-budget; dit risico heeft RefSVO afgedekt met een bedrag van € 200.000,-
- Risico op personele vervanging, interim, etc.; dit risico is afgedekt met een bedrag van € 20.000,-
- Gemis aan professionaliteit en verantwoordelijkheidsbesef met als gevolg verstoorde werkverhoudingen; RefSVO heeft dit risico afgedekt met een bedrag van € 27.500,-

Voor het opvangen van een aantal andere risico's (bijvoorbeeld voor calamiteiten en onvoorziene zaken) heeft het samenwerkingsverband in 2021 een aantal kleine posten in de begroting opgenomen. De hoogste post behelst een bedrag van € 25.000,- en heeft betrekking op kortdurende arrangementen binnen het VSO-cluster 3. Op aanvraag kunnen de scholen hier gebruik van maken.

Met het oog op de omstandigheden rondom het Corona-virus voorziet RefSVO een risico van toename van het aantal leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Vanuit RefSVO wordt geprobeerd een vinger aan de pols te houden en scholen indien nodig te ondersteunen door middel van advisering. RefSVO is zich ervan bewust dat de begeleiding van deze leerlingen extra energie en inspanning zal vragen van de scholen. De gewenste ondersteuning bieden we daarom ook graag aan en de expertisegroep kan hierin een rol spelen.

De voortgang van het risicomanagement wordt minimaal een keer per jaar besproken met de Raad van Toezicht. Verder wordt bij het opstellen van de meerjarenbegroting en het jaarverslag kritisch gekeken naar de risico's en de beheersmaatregelen.

Ten slotte is er nog een risico dat met name de deelnemende schoolbesturen raakt. In het stelsel passend onderwijs is erin voorzien dat wanneer de verplichte afdrachten aan het vso het totale budget zware ondersteuning (inclusief verevening) te boven gaan, er door DUO een automatische korting op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen wordt toegepast. Ditzelfde geldt in de situatie dat de afdrachten voor lwoo en pro het totale budget lichte ondersteuning overschrijden. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht. Wanneer de uitputtingspercentages stijgen en in de buurt van de 100% komen, is er sprake van een reëel risico.

Uitputting licht/zwaar	2022	2023	2024	2025
Afdracht lichte ondersteuning				
De maximale afdracht lwoo en pro bedraagt:	11.539.805	11.593.327	11.748.540	11.823.470
De werkelijke afdracht via DUO bedraagt:	21%	22%	22%	21%
Afdracht zware ondersteuning				
De maximale afdracht vso bedraagt:	14.495.022	14.312.298	14.434.456	14.582.421
De werkelijke afdracht via DUO en SWV bedraagt:	44%	45%	44%	44%

Door de keuze voor opting out is het uitputtingspercentage voor lichte ondersteuning gedaald van 77% naar rond de 21%. Het uitputtingspercentage zware ondersteuning is de komende jaren stabiel op een niveau van rond de 44%. In beide gevallen is het risico van een korting nihil.

Het risicobeheersing systeem heeft als doel inzicht te geven in eventuele risico's en de wijze waarop deze worden afgedekt. In het jaar 2021 zijn genoemde risico's niet opgetreden. RefSVO heeft daarom geen voorname om het komende jaar veranderingen door te voeren in het systeem.

Ten slotte

We zijn blij met, dankbaar voor en trots op dat, wat onze scholen doen voor jongeren, zeker als het gaat om de kwetsbaren. Tegelijk belijden we, dat alles wat we hebben, onverdiend en geschonken is. Hoewel we er niet dagelijks bij stil staan, zijn we in alles afhankelijk van God, de Schepper en Onderhouder van alles. In afhankelijkheid van Hem willen we dagelijks ons werk doen, waarbij het doorgeven van de boodschap van Behoud elke dag weer mag klinken onder onze jongeren.